

Filozofsko-teološki institut D. I., 22./23.
utorkom i četvrtkom u 8:15
ECTS 6, dv. Kolvenbach

James Tissot, Jakov,
cca. 1896.–1902.

Jakov je Izrael

Post 25-50

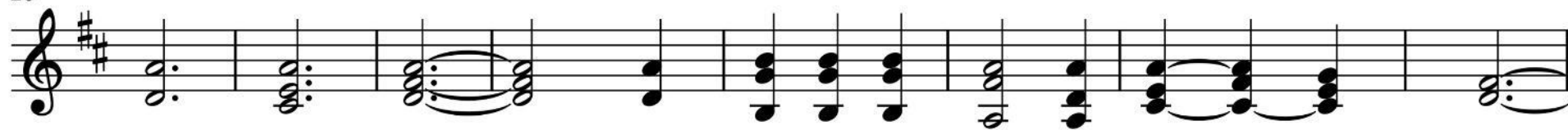
Uzdam se (Ps 52)

D A D G D A D

Uz - dam se u Bo-žju do - bro - tu do - vije - ka

10 D A D G D A D

Uz - dam se u Bo-žju do - bro - tu do - vije - ka

Filozofsko-teološki institut D. I., 22./23.
utorkom i četvrtkom u 8:15
ECTS 6, dv. Kolvenbach

Petoknjižje i Povijesne knjige

amdg.ffrz.hr

→ **Nastava: FTI**

→ **Petoknjižje i Povijesne knjige**

Literatura, Audio udžbenik

Početak iz snova

**Zavjet praoca Jakova
(Post 28,10-22)**

Noć na putu

- **Dvoznačan odlazak**
 - **Od razorenih odnosa; sunce zašlo (Post 28,11)**
 - **Potruga za zajedništvom**
- **Briga za konak: uzglavlje (11)**
- **San: duša otvorena (12)**
 - **Bez trgovanja i prijevare**
- **Veza s nebom (ne treba kula 11,4)**
 - **Vidi anđele prije Natanaela (Iv 1,51)**
- **Jakov *vidi* (Post 28,13) i čuje Gospodina (12-15)**
 - ⇔ ***“Poslušaj moj glas!”* (Rebeka u 27,8.13.43)**

Dvostruk Jakovljev odgovor

- **Bog vjeran: zemlja, potomstvo, blagoslov (Post 28,13s)**
 - Abrahamu, Izaku – Jakovu
- **Noć: Strah, strašno mjesto (17)**
- **“יהוה je stvarno tu” (16)**
 - ⇔ “יהוה mi je pomogao” (27,20)
- **Dan zavjetovanja:**
 - Kruha, ruha, siguran put (28,20s)
- **“יהוה će biti moj Bog” (3. lice)**
 - Gospodin se ne protivi

Zavjet? (Post 28,20-22)

- *Ako* v20 ⇔ v15
- *Ako* v21 ⇔ v15
- **Put** v20 ⇔ v13
- **Hrana** v20 ⇔ v13s
- **Odijelo** v20 ⇔ v14
- *Onda* moj Bog v21
- S tobom, čuvati (15)
- Dovesti natrag (15)
- **Zemlja** (13)
- **Potomstvo** 3x (13s)
 - Koliko (14) – usp. 13,16?
- **Blagoslov** (14)
 - Za koga? Usp. 12,3
- יהוה, Bog Abrahamov, Izakov – vjeran obećanju (13s)

Potruga za iskustvom

- Uvjetovanje, provjera:
- sa mnom, čuvar (Post 28,15.20)
- dovesti natrag (15.21)
 - Razlika: hrana, odijelo, povratak uz šalom (20s) ↔ *zemlja, potomstvo, blagoslov* (13s)
- Novost u: “sve što ćeš mi dati” (22b)
 - Molitva (“ti”)
 - Božja širina (“sve”)
- Jakov daje ime: “Bet-El” = Dom Božji (19)

Borba za blagoslov (Post 32,25–31)

- *S kim se Jakov bori* – שׂוֹרֵשׁ 'iš “netko, on” (Post 32,25)
 - odgovor na v10-13,
 - tajno ime (30),
 - osobno svjedočanstvo (31)
- slika pomirenja u 33,10:
- Kao lice Božje
 - Što Jakov traži (27)?
- Blagoslov, dobiva u v30
 - Što mora reći (28 usp. 27,19)?
- Ime, tko je – novo u v29:
- יִשְׂרָאֵל *jiśra'el* “borit će se Bog” (29)
 - “Hvatač pete” postaje “Israel”
 - Vanjski znak 32,32 usp. 28,11:
- Sunce *mu* je ogranulo

Uzlazi Bog (Ps 47)

C Dm E F Dm G

Uz - la - zi Bog u slav - lju, Go - spo - din uz trub - lju glas - nu

Praotac Jakov opet u domovini

Post 35,1-15

Povratak (35,1-8)

- Objavio se (Post 35,1.9):
- = “dao se vidjeti” (usp. 18,1)
 - Procjena Jakovljeva puta:
- Bijeg! (יהוה v1, Jakov v7),
“dan tjeskobe” (v3)
- *Božji glas*: “Uziđi!” (v1)
 - ⇔ 27,8.13.43
 - Majka: “Poslušaj moj glas!”
 - Umire majčina dadilja (35,8)

Ispunjen zavjet

- **Jakov: “Sa mnom na putu” (35,3 ← 31,5)**
 - “s tobom” (28,15) ⇔ “ako” (v20)
- **Gospodar na čelu zajednice (35,2.6)**
 - obitelj: “dom” (2), “puk” (6)
- **Jakov: “odbacite tuđe bogove” (v2) (A)**
 - Bog: “načini žrtvenik!” (v1)
- **Jakov gradi žrtvenik (v7 usp. v1) (B)**
- **Ispunja zavjet iz Post 28,20s (A+B):**
 - יהוה će biti moj Bog

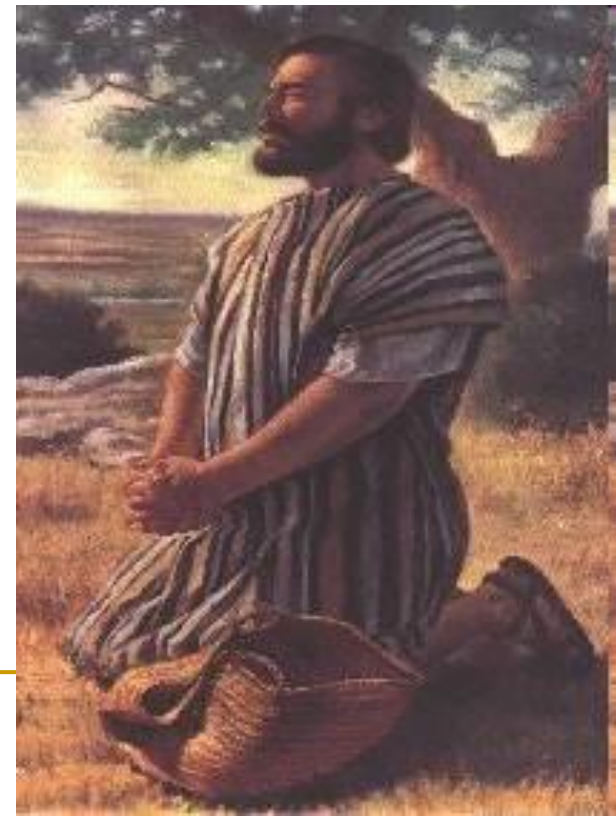
Nova objava (35,9-15)

- Bog potvrđuje (Post 35,9s):
- Blagoslov (9) ----- stvaranje!
 - Ne prijevarom (Post 27), ni bitkom (Post 32)
- Novo ime (10) ----- stvaranje!
 - “Kako ti je ime?” (32,28) ⇔ “Ja sam Ezav” (27,19)
 - יִשְׂרָאֵל *jišra’el* “borit će se Bog”
 - Jakov daje ime: Bet-El (15)
- Bog otkriva ime: El Šadaj (v11)
 - “Svesilni” (KS), “Svemoćni” (Š.)
 - ⇔ “Ne smiješ me pitati!” (32,20)
- *Može okrenuti na dobro* (usp. 28,3)

Jakov – nov čovjek

- **Domovina: “Betel” (Post 35,6 ← 28,19)**
 - Nakon tuđine (c29-31) i pomirenja (c33)
 - Sluša pra-zapovijed, blagoslov u Post 35,11:
- **“Budi plodan i rasti!” (usp. 1,28; Iv 15,16)**
 - Nov pristup objavi:
- **mnoštvo (לְהָאֵל qāhāl ~ Crkva) naroda, kraljevi (35,11)**
- **zemlja (12)**
 - ⇔ kruha, ruha, sigurnost (28,20)
- **Ljevanica = pristanak (35,14)**

Pomirna žrtva

praoca Jakova

Post 46,1-7

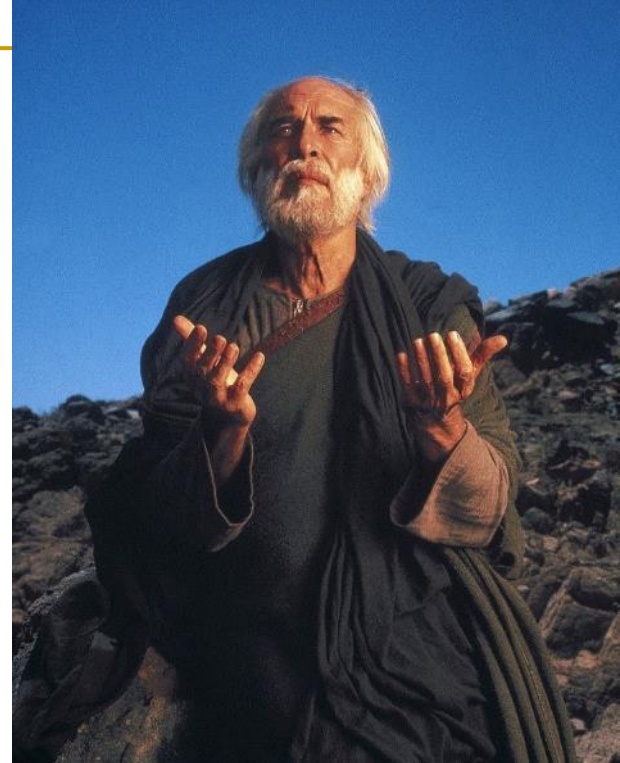
Povratak na izvore

- Beer Šeba – granica (46,1)
 - Kao Abraham, kao apostoli
- Žrtva Bogu Izakovu (46,1.3)
 - Ja sam Bog tvoga oca (46,3)
- Sin Jakov i otac Izak:
 - Krađa blagoslova (Post 27)
 - Susret prije smrti u Hebronu
 - Jakov i Ezav pokapaju Izaka (35,27)

Jakov i njegov Bog

- **San: ljestve do neba (Post 28)**
- **Borba s Bogom (Post 32)**
 - **Hula: “Bog mi je pomogao” (27,20)**
- **U domovini: Bog potvrđuje blagoslov i ime (Post 35,9.10)**
 - **Otkriva se: *El Šadaj* (35,11 usp. 28,3)**
- **Sada: “Evo me!” (46,2) – prvi put**
 - **Bez “ako”, bez bitke,
bez straha i zahtjeva za blagoslovom**
- **U noćnim viđenjima (46,2) – usp. Daniel**

Jakovljevo zvanje

- 2x ime = obraćenje, zvanje
 - Život u Egiptu, do smrti
 - bijeg, prijevare, velika obitelj, povratak i pomirenje
- Jakove (46,2) ⇔ Izrael (1.2)
 - Šimune, sine Ivanov (Iv 21)
- “Ne boj se!” (Post 46,3) – ne općenito
- *Sići* (46,3) – teološka riječ
 - “Sišao sam” (Izl 3), Jona silazi (4x), Isus sama sebe *ponizio* (Fil 2,8)
 - Ići u *Egipat* – poslanje od Boga, Jakov blagoslivlja Faraona (47,7)

Dva razloga

- Svrha: “velik narod” (46,3)
 - Božje djelo
 - Ispunjenje pra-zapovijedi (1,28)
 - Potomstvo:
djeca, unučad (46,5.6)
- Temelj hrabrosti (46,4):
- *S tobom – sići ću*
 - KS: I vratiti te (“ja ću ti sigurno dati i da uzideš” v4)
 - Susret s Josipom – zato polazi (45,28),
kad vidi *kola* (v27)

Jakov otac i djed

- Sin Josip – mrtav? (Post 37,35)
- Susret pun ganuća (46,29)
 - Kraj knjige: Josipova smrt (Post 50)
- Manaše i Efrajim – unuci u 48,14:
 - Jakov daje prednost mlađemu
 - Zaključak u 49,3-27 (vidi 28):
- *Svi sinovi blagoslovljeni (v28)*

- Duhovni put (18):
- “Uzdam se”

Rembrandt, Jakov blagoslivlja Josipove sinove, 1656

Matthias Scheits, Jakov blagoslivlja sinove, 1672.

